

Prim. dr Miodrag Femić

Predsjednik Strukovnog sindikata doktora medicine Republike Srpske

IMAMO PRAVO NA VEĆE PLATE I UVAŽAVANJE NAŠIH ZAHTJEVA

Povodom vijesti da su nedavno iz Strukovnog sindikata doktora medicine RS-a istupili neki načelnici klinika iz UKC RS-a, te da se ovaj sindikat sprema na generalni štrajk, razgovarali smo sa predsjednikom Strukovnog sindikata prim. dr Miodragom Femićem

Kako gledate na istupanje nekih ljekara iz strukovnog sindikata? Da li je u sve to umiješana politika?

Tačno je da je nedavno iz našeg sindikata, istovremeno i grupno, istupila većina načelnika klinika iz UKC RS-a i niko više. Svi oni su svoju pismenu istupnicu potpisali na isti dan. Sve te istupnice su nam isti dan službeno dostavljene iz kabineta v.d. generalnog direktora UKC RS-a. Te činjenice daju nam za pravo da sumnjamo da se radi o prikrivenoj političkoj naredbi poslodavca u UKC RS-a. Vrlo je čudno da su neki naši dugogodišnji članovi, koji su sada načelnici klinika i službi u UKC RS-a, poslije toliko godina iznenada i bez bilo kakvog usmenog ili pismenog obrazloženja

odlučili da iznenada kolektivno napuste svoj doktorski sindikat.

Ne ulazeći u osporavanje slobodnog prava svakog člana da napusti naš sindikat, mi u sindikatu sumnjamo da se u ovom slučaju radi o nezakonitom miješanju politike u pravo radnika na slobodno opredjeljenje o članstvu u sindikatu. Navodno, javno obrazloženje poslodavca u UKC RS-a, da su načelnici u sukobu interesa, ako su članovi samo dokorskog sindikata i da mogu da biraju načelničku poziciju ili članstvo u našem sindikatu, nije zasnovano na zakonskim propisima.

Istine radi, odgovorno tvrdim da do sada ni jedan doktor medicine koji je član ovog sindikata, a koji je vršio

ili vrši neku funkciju u zdravstvenoj ustanovi ili državnim organima i političkim partijama, nije vodio politiku u našem sindikatu, niti je predstavljao ovaj sindikat. To ne dopušta naš statut i o tome smo uvijek ozbiljno vodili računa.

Stoga odlazak iz sindikata nekoliko načelnika iz UKC RS-a je njihova lična odluka i ni na koji način neće uticati na rad ovog sindikata. Nama je svakako žao što su oni, svako iz svog razloga napustili naš sindikat i ja njihovu ličnu odluku neću komentarisati, ali mislim da ovaj događaj dokazuje veliku nervozu i strah vlasti koja je umiješala zdravstvo u dnevnu politiku, a svjedoci smo i svakodnevnog miješanja vlasti u rad našeg sindikata, mislim i na

druge slučajeve, kao što su razna prebrojavanja članova itd. Sve to dokazuje i da je naš sindikat sigurno na pravom putu i da smo kao jak i vrlo dobro organizovan sindikat vrlo blizu ostvarivanja naših ključnih ciljeva.

Vlada se oglušila o zahtjev Sindikata za smjenu ministra zdravlja dr Bogdanića. Koliko uopšte ljekari mogu uticati na izbor ministra zdravlja?

Zna se da ni jedan sindikat nije nadležan i ne može da postavlja minis-

tre. Imenovanje vlade i ministara je odgovornost političkih partija koje dobiju izbore. Ali društveno i socijalno odgovorni sindikat, može i mora da ukazuje na loše i negativne pojave u zajednici, da ukazuje na greške i da traži odgovornost i smjenu svih onih koji griješe, koji su nesposobni ili korumpirani i ne čine dovoljno u okviru svojih nadležnosti, koji krše zakonske propise i javno ne govore istinu, pa bio to i ministar ili predsjednik Vlade. Takvih primjera ima mnogo. Strukovni sindikat medicinskih

sestara u Sloveniji je prije nekoliko godina oborio slovenačku vladu. To je potpuno normalna pojava u demokratskim zemljama. Tvrdim da je naš, doktorski strukovni sindikat, sada moderan, novi sindikat zasnovan na načelima i najboljim standardima Međunarodne organizacije rada. Teško smo se borili i izborili da smo reprezentativni sindikat u grani djelatnosti doktorske i stomatološke prakse i bolničkoj djelatnosti. Naši članovi smatraju da treba da budemo, i traže da budemo, društveno odgovoran reprezentativni sindikat i da zaštitimo naša profesionalna prava, prava na pravičnu naknadu za naš rad, da spriječimo postojeću nezakonitu radnu eksploataciju doktora medicine i drugih zdravstvenih radnika u javnim zdravstvenim ustanovama, da zaštitimo prava pacijenta.

Naši organi su krajem prošle godine donijeli odluku da zatraže smjenu resornog ministra zbog njegove odgovornosti za loše stanje u oblasti zdravstva. Na nekoliko stranica teksta obrazloženja, mi smo pred-

EKSPLLOATACIJA TJERA DOKTORE NA ISELJAVANJE

Smatram da nema nikakve potrebe da naši doktori, pogotovo mladi ljekari, odmah poslije završenih studija, bez razmišljanja odlaze u neizvjesnu "pečalbu" u Zapadnu Evropu, pa i svijet. Mi mislimo da svi oni ovdje mogu ostvariti sve svoje potencijale, a posebno pristojne plate i druga primanja. A za to nam treba samo jak i jedinstven, naš strukovni sindikat, da konačno možemo da stavimo tačku na najteži oblik radne eksploatacije koja se provodi na doktorima medicine.

sjedniku Vlade Republike Srpske dostavili zahtjev sa razlozima za njegovu smjenu. U skladu sa Zakonom o Vladi Republike Srpske, odluka o smjeni ministra je na predsjedniku Vlade, ona treba da naš zahtjev usvoji ili odbije i da preuzme političku odgovornost. Sa naše tačke gledišta mi smo svoju dužnost obavili i o tome smo saopštenjem obavijestili javnost.

Pismeni odgovor predsjednika Vlade Republike Srpske još nismo dobili, iako je prošlo nekoliko mjeseci.

Da li je Sindikat spreman na dijalog sa poslodavcem?

Ovaj naš postupak ne treba tumačiti pogrešno, da mi kao reprezentativni sindikat ne želimo socijalni dijalog sa poslodavcima u javnim zdravstvenim ustanovama i vlastima. Naprotiv, mi tražimo razgovore i spremni smo na dijalog i pregovore o svim otvorenim pitanjima. Zahtjev za smjenu ministra

je legitiman i po mišljenju organa ovog sindikata potpuno opravdan. Ali on nije razlog za bilo kakve lične ili kolektivne pa i političke animozitete prema ovom sindikatu. To je potpuno pogrešno. Mi smo uvijek spremni za razgovore i sa poslodavcima i predstavnicima vlasti, vlade, resornog ministarstva, ministrom. To je obaveza i nas iz reprezentativnog sindikata i resornog ministra i Vlade Republike Srpske, to moramo činiti zbog pacijenata i zdravstvenih radnika, ali i građana i ukupne javnosti.

Smatramo da je najgori izbor upravo sadašnja politika ministarstva – socijalni monolog jednog pojedinca, koji je imenovani resorni ministar. Pitam se, kakva je poruka ovom strukovnom sindikatu, kada se šalje samo putem pisanih javnih saopštenja? Kakva je poruka, kada se naši članovi sistematski *mobinguju* na radnom mjestu i kada se na nezakonit na-

čin i silom pokušava razbiti ovaj sindikat?

Stoga, koristim priliku da pozovem odgovorne, na koje se sve navedeno odnosi, da je bolje da odmah pristupimo ozbiljnom socijalnom dijalogu, jer mi nismo ni politički, ili bilo kakvi drugi neprijatelji i dalje smatram da treba da budemo partneri, u korist i pacijenata i zdravstvenih radnika. Treba da pregovaramo bez omlažavanja i uz poštovanje naših prava, koja imamo kao reprezentativan sindikat, jer odgovorno tvrdim da se ovaj sindikat više ne može i neće ugasiti.

Koje će mehanizme upotrijebiti Strukovni sindikat da bi realizovao zahtjeve za poboljšanje položaja ljekara u RS-u?

Mi već godinama preduzimamo razne sindikalne aktivnosti i sve što je u našoj moći da bi ostvarili poboljšanje profesionalnog, ekonomskog i socijalnog položaja doktora medicine, kao i drugih zdravstvenih radnika. Nažalost, stanje u javnim zdravstvenim ustanovama i uopšte u zdravstvu je sve gore. Dugovanja zdravstvenih ustanova i Fonda zdravstvenog osiguranja prema javnim izvorima, a koje niko nije demantovao, prelaze milijardu konvertibilnih maraka. Zdravstvenim radnicima duguju se doprinosi i mnogi od njih godinama faktički *rade na cr-*

UMJESTO O KREČENJU BOLNICA, PRIČAJMO O PLATAMA

Omiljena tema vlasti za zdravstvo su gradnja velikih bolnica, krečenje i farbanje domova zdravlja i ambulanti, nabavka opreme i medicinskih sredstava, kojima se obećava neka svijetla budućnost zdravstva. O platama, smjeni generacija, specijalizacijama i edukaciji, te odlasku zdravstvenih radnika u inostranstvo se ne govori, ili se iznose samo poluistine.

no. Posebni kolektivni ugovor koji je na snazi, uglavnom se nigdje i ne poštuje i dugovanja za naknade već prelaze milionski iznos. Naše kolege, penzioneri imaju umanjene penzije i po nekoliko stotina maraka. Plate doktora medicine u javnom sektoru su od 2009. godine umanjene za preko pedeset procenata, uračunali su nam i topli obrok i regres u platu. Doktorima medicine je nametnut rigidan zakon o platama i nekakvi platni razredi, kao da smo mi činovnici. Takvog zakona, primjera radi, nema u FBiH, jer se kod njih ta oblast isključivo reguliše granskim kolektivnim ugovorom.

Tražili smo reforme, nudili smo prijedloge i mnoga rješenja, pisali peticije, čak smo skupili i preko 17 hiljada potpisa za građansku inicijativu izmjene zakonodavstva u zdravstvu i uputili zahtjev za donošenje osam novih zakona u Narodnu skupštinu. Ali Vlada Republike Srpske je na sve naše zahtjeve i prijedloge ostala potpuno nijema. Za to vrijeme stručnjaci medicine, specijalisti, a naročito mladi ljekari bez iskustva masovno odlaze u inostranstvo. Razlog odlaska je samo jedan: katastrofalni

socijalni položaj i nepoštovanje dostojanstva rada ljekara. A ministarstvo po svim ovim pitanjima javno ponavlja samo uhodanu matricu monologa, koji niko ne razumije i

Kakvo je stanje po pitanju plata u drugom entitetu?

Naše kolege u Federaciji BiH su uspjele i konačno dobile, posebni kolektivni ugovor za djelatnost doktora medicine i ostvarili povećanje plate od oko 30 posto, kao i daleko bolje uslove naknada za dežurstvo i pripravnost. Kod njih sada bolnički doktori deficitarnih specijalizacija imaju ukupna mjesečna primanja oko 4.500 KM. (sa prekovremenim radom, noćnim radom, pripravnošću, dežurstvom, toplim obrokom). Nažalost, oni su ta prava morali ostvariti štrajkom i možda će tako morati biti i u Republici Srpskoj. Znamo i da su Svjetska banka, a naročito MMF na našoj strani, da su potvrdili da se moraju povećati plate zdravstvenim radnicima, pogotovo doktorima medicine da bi se dugoročno očuvao zdravstveni sistem koji je potreban našoj zajednici.

u koji niko ni ne vjeruje.

Kako vlasti očito ne žele socijalni dijalog sa reprezentativnim doktorskim sindikatom, mi smo na organima sindikata donijeli konačnu i neopozivu odluku da primijenimo sve radikalne mjere da privolimo poslodavce i vlast na pregovore o našem statusu. Tražimo socijalni dijalog i značajno povećanje plata svim zdravstvenim radnicima, da bi se smanjile socijalne tenzije i da se pokuša usporiti odlazak ljekara i drugih zdravstvenih radnika iz zemlje, a pogotovo onih mladih. Mislimo da je to potrebno i da je opravdano, da imamo pravo da se hitno i značajno povećaju plate. Uputili smo i formalni ultimatum resornom ministru da, ili će biti socijalnog dijaloga ili ćemo organizovati legalni i legitimni štrajk u svim javnim zdravstvenim ustanovama. Formirali smo štrajkački odbor i čekamo da se utvrdi minimum procesa rada za vrijeme štrajka.

Sa našim sindikatom je zajedno i Strukovni sindikat medicinskih sestara i tehničara i ukoliko ne bude ozbiljnih pregovora najavljujem da će se štrajk desiti.

Željka Grabež Biuković